

Nr 8

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 2 och 5 §§ förordningen den 27 mars 1953 (nr 95) om Konungariket Sveriges stadshypotekskassa och om stadshypoteksföreningar, m. m.

I en den 10 februari 1956 dagtecknad proposition, nr 66, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels antaga vid propositionen fogade förslag till

1) *förordning om ändrad lydelse av 2 och 5 §§ förordningen den 27 mars 1953 (nr 95) om Konungariket Sveriges stadshypotekskassa och om stadshypoteksföreningar; samt*

2) *förordning om ändrad lydelse av 2 § förordningen den 27 mars 1953 (nr 97) om Svenska bostadskreditkassan och om bostadskreditföreningar;*

dels ock besluta

1) att staten skall, för ökning av Konungariket Sveriges stadshypotekskassas grundfond, genom fullmäktige i riksgäldskontoret ställa till förfogande svenska statens tre och en halv procent obligationer, ouppsägbara från innehavarens sida, till ett nominellt belopp av sjuttiofem miljoner kronor med rätt för kassan att i enlighet med de i förordningen om Konungariket Sveriges stadshypotekskassa och om stadshypoteksföreningar givna bestämmelserna taga obligationerna i anspråk; samt

2) att staten skall, för ökning av Svenska bostadskreditkassans grundfond, genom fullmäktige i riksgäldskontoret ställa till förfogande svenska statens fyra och en halv procent obligationer, ouppsägbara från innehavarens sida, till ett nominellt belopp av tjugumiljoner kronor med rätt för kassan att taga obligationerna i anspråk i enlighet med bestämmelserna i förordningen om Svenska bostadskreditkassan och om bostadskreditföreningar.

Berörda förslag till förordningar är av följande lydelse:

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 2 och 5 §§ förordningen den 27 mars 1953 (nr 95) om Konungariket Sveriges stadshypotekskassa och om stadshypoteksföreningar

Härigenom förordnas, att 2 och 5 §§ förordningen den 27 mars 1953 om Konungariket Sveriges stadshypotekskassa och om stadshypoteksföreningar¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

¹ Senaste lydelse av 2 och 5 §§ se 1955:259.

Nuvarande lydelse:

2 §.

Såsom grundfond för kassan ställer staten genom fullmäktige i riksgäldskontoret till förfogande svenska statens tre och en halv procent obligationer, ouppsägbara från innehavarens sida, till ett nominellt belopp av *trehundra* miljoner kronor.

Grundfundsobligationerna fortfara — — — äro fullgjorda.

5 §.

De obligationer, — — — fastställd amortering.

Obligationslån skall — — — låneavtalet bestämd.

Därest grundfonden skulle genom förluster, som uppkommit på kassans rörelse i dess helhet, nedgå till *trehundra* miljoner kronor, må kassan icke upptaga nytt lån med mindre Konungen lämnar tillstånd därtill. Om grundfonden av sådan anledning skulle nedgå till *trehundra* miljoner kronor, må nytt lån icke upptagas med mindre riksdagen på Konungens framställning det medgiver.

Finner kassans — — — anmälan därom.

Föreslagen lydelse:

2 §.

Såsom grundfond för kassan ställer staten genom fullmäktige i riksgäldskontoret till förfogande svenska statens tre och en halv procent obligationer, ouppsägbara från innehavarens sida, till ett nominellt belopp av *fyrhundra* miljoner kronor.

Grundfundsobligationerna fortfara — — — äro fullgjorda.

5 §.

De obligationer, — — — fastställd amortering.

Obligationslån skall — — — låneavtalet bestämd.

Därest grundfonden skulle genom förluster, som uppkommit på kassans rörelse i dess helhet, nedgå till *trehundra* miljoner kronor, må kassan icke upptaga nytt lån med mindre Konungen lämnar tillstånd därtill. Om grundfonden av sådan anledning skulle nedgå till *trehundra* miljoner kronor, må nytt lån icke upptagas med mindre riksdagen på Konungens framställning det medgiver.

Finner kassans — — — anmälan därom.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1956.

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 2 § förordningen den 27 mars 1953 (nr 97) om Svenska bostadskreditkassan och om bostadskreditföreningar

Häri genom förordnas, att 2 § förordningen den 27 mars 1953 om Svenska bostadskreditkassan och om bostadskreditföreningar¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

Nuvarande lydelse:

2 §.

Såsom grundfond för kassan ställer staten genom fullmäktige i riksgäldskontoret till förfogande svens-

Föreslagen lydelse:

2 §.

Såsom grundfond för kassan ställer staten genom fullmäktige i riksgäldskontoret till förfogande svens-

¹ Senaste lydelse av 2 § se 1954:121.

Nuvarande lydelse.

ka statens fyra och en halv procent obligationer, uppsägbara från innehavarens sida, till ett nominellt belopp av sextio miljoner kronor.

Grundfundsobligationerna fortfara — — — äro fullgjorda.

Föreslagen lydelse

ka statens fyra och en halv procent obligationer, uppsägbara från innehavarens sida, till ett nominellt belopp av åttio miljoner kronor.

Grundfundsobligationerna fortfara — — — äro fullgjorda.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1956.

I propositionen föreslås efter framställning från styrelsen för Konungariket Sveriges stadshypotekskassa resp. för Svenska bostadskreditkassan en höjning av grundfonden för Konungariket Sveriges stadshypotekskassa från 325 till 400 miljoner kronor samt av grundfonden för Svenska bostadskreditkassan från 60 till 80 miljoner kronor.

Föredragande *departementschefen* har beträffande förslaget om ökning av stadshypotekskassans grundfond anfört följande.

Vid de tillfällen då frågan om höjning av stadshypotekskassans grundfond under senare år varit föremål för statsmakternas prövning har framhållits, att de formella förutsättningarna för stadshypoteksinstitutionens upplåning, som sammanhängande med reglerna om grundfondens storlek, på intet sätt finge innebära någon rätt i och för sig för hypoteksinstitutionen att upp till den formella gränsen få något företräde för sina kreditbehov. Låneverksamheten måste, har det vidare påpekats, i rådande läge drivas på ett sätt, som står i överensstämmelse med den allmänna restriktiviteten på kreditmarknaden. Dessa uttalanden äger tillämpning jämväl beträffande den nu aktuella höjningen. Med understrykande härav och med beaktande jämväl av önskemålet, att frågan om en författningsändring icke alltför snart skall behöva ånyo uppkomma, tillstyrker jag en ökning av grundfonden från 325 till 400 miljoner kronor. I anslutning till en höjning av grundfundsbeloppet bör de i 5 § angivna gränserna vid vilka särskilt tillstånd för upptagande av nytt lån blir erforderligt bestämmas till 385 miljoner respektive 375 miljoner kronor. Därest riksdagen biträder förslaget om en höjning av grundfonden, torde riksdagen samtidigt böra besluta att obligationer i vederbörlig ordning skall ställas till hypotekskassans förfogande.

Bank- och fondinspektionen har i sitt remissyttrande ifrågasatt, huruvida icke det nuvarande systemet med grundfundsobligationer kunde avskaffas. Enligt inspektionens mening borde denna fråga upptagas till särskild utredning. Med hänsyn till att lagstiftningen rörande stadshypoteksinstitutionen varit föremål för översyn så sent som vid 1953 års riksdag, är jag icke beredd att nu tillstyrka igångsättandet av en sådan utredning.

Departementschefen anför i fråga om ökning av bostadskreditkassans grundfond följande.

Den av bostadskreditkassans styrelse föreslagna ökningen av kassans grundfond med 20 miljoner kronor har tillstyrkts av samtliga remissinstan-

ser. Ej heller från min sida föreligger anledning till erinran mot förslaget. Jag förordar sålunda att 2 § förordningen den 27 mars 1953 (nr 97) om Svenska bostadskreditkassan och om bostadskreditföreningar ändras i enlighet härmed. Därest riksdagen biträder ändringsförslaget, torde riksdagen samtidigt böra besluta att obligationer i vederbörlig ordning skall ställas till bostadskreditkassans förfogande.

Då frågan om stadshypotekskassans grundfond behandlades i föregående avsnitt underströk jag, att ett godkännande av förslaget om en ökning av grundfonden icke innebar att stadshypotekskassan inom den angivna gränsen skulle få företräde för sina kreditbehov utan att låneverksamheten fortfarande måste drivas i överensstämmelse med den allmänna restriktiviteten på kreditmarknaden. Detta uttalande äger självfallet tillämpning jämväl beträffande den nu förordade höjningen av bostadskreditkassans grundfond.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts ifrågasvarande förslag, får hemställa,

att riksdagen måtte bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

Stockholm den 13 mars 1956

På bankoutskottets vägnar:

FRANS SEVERIN

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ewerlöf, Fahlander, Mogård, Werner, Svärd, Ståhle och Danmans;

från andra kammaren: herrar Severin i Stockholm, Schmidt, Sköldin, Johansson i Kalmar, Carlsson i Tibro, Sehlstedt, Jönsson i Rosshol och Regnéll.